

POHJOIS-KARJALAN AMMATTIKORKEAKOULU
Muotoilun koulutusohjelma

Hanna Hassinen

KIRPPUTORIEN HYÖDYNNETTÄVYYS SISUSTUSSUUNNITTE-
LUSSA JA SISUSTAMISESSA

Opinnäytetyö
Toukokuu 2012

POHJOIS-KARJALAN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ
Toukokuu 2012
Muotoilun koulutusohjelma

Sirkkalantie 12 A
80100 Joensuu
p. (013) 260 6906

Tekijä
Hanna Hassinen

Nimeke
Kirpputorien hyödynnettävyys sisustussuunnittelussa ja sisustamisessa

Tiivistelmä

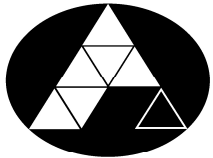
Kierrätys ja ekologisuus ovat nykypäivän trendisanastoa. Aiheet tulevat vahvasti esille myös sisustussuunnittelun ja sisustamisen näkökulmasta katsottuna. Opinnäytetyössäni tutkin, hyödynnetäänkö kirpputoreja sisustussuunnittelussa sekä sisustamisessa. Vastauksia keräsin teemmällä kyselyn kuluttajille Pasilan sekä Joensuun kirjastossa keväällä 2012. Kyselyn lähetin myös sisustussuunnittelijoille, joiden toimipaikkoina toimivat pääkaupunkiseutu sekä Joensuu. Opinnäytetyöhön on koottu tietoa kirpputoreista ja niiden historiasta sekä erilaisista kirpputori-tyypeistä.

Työn toiminnalliseen osioon kuului kaksi suunnittelemaani tilaa, jotka sisustettiin pelkästään kierrätystavaroita hyödyntäen. Ensimmäinen tila valmistui Joensuun SPR Kontti-tavarataloon syksyllä 2011 ja toinen Joensuun ammattiopisto Otsolan tiloihin keväällä 2012.

Kieli
suomi

Sivuja 45
Liitteet 4
Liitesivumäärä 6

Asiasanat
kirpputori, kierrättäminen, sisustussuunnittelu, ekologisuus

 <p>NORTH KARELIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES</p>	<p>THESIS May 2012 Degree Programme in Design</p> <p>Sirkkalantie 12 A FIN 80100 JOENSUU FINLAND Tel. 358–13-260 6906</p>
<p>Author Hanna Hassinen</p>	
<p>Title Applicability of flea markets in interior design</p>	
<p>Abstract</p> <p>Reuse and ecological values are present-day trend words. These terms often come up, when talking about interior design.</p> <p>The purpose of this study was to investigate how people exploit services of flea markets in interior design. The research was conducted at the libraries of Pasila and Joensuu in spring 2012. An inquiry was also sent to interior designers in Helsinki area and in Joensuu.</p> <p>The practical part of the work includes design of two spaces where only reused materials and items were used. The first space was Joensuu Red Cross department store, completed in autumn 2011, and the second space was a campus of Joensuu vocational school, completed in spring 2012.</p> <p>The theoretical part of my thesis also contains information on the history of flea markets and on the different types of existing flea markets.</p>	
<p>Language Finnish</p>	<p>Pages 45 Appendices 4 Pages of Appendices 6</p>
<p>Keywords flea market, reuse, interior design, ecological</p>	

Sisältö

1	Johdanto.....	5
2	Lähtökohdat.....	6
2.1	Viitekehys	6
2.2	Toiminta-asetelma.....	8
2.3	Parasta jälkeen – projekti	10
3	Tietoa kirpputoreista	18
3.1	Historiaa	18
3.2	Kirpputorityypit	19
4	Kirpputorien hyödyntäminen	20
4.1	Kuluttajille pidetty kysely	20
4.2	Kyselyiden tulokset.....	22
4.3	Kysely sisustussuunnittelijoille.....	25
4.4	Kyselyiden tulokset.....	26
5	Sisustamista kierrätyskeinoin.....	27
5.1	Jouluinen kattaus.....	27
5.2	Afrikkalainen kahvio.....	33
6	Yhteenveto	42
7	Pohdinta.....	43
	Lähteet	45

Liitteet

Liite1	Kyselylomake 1
Liite2	Kyselylomake 2
Liite3	Afrikkalainen kahvila – esite
Liite4	Afrikkalainen kahvila – seloste

1 Johdanto

Idean opinnäytetyöaiheeseeni sain keväällä 2011, kun olin mukana pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskusten Parasta jälkeen – projektissa. Projektin ideana oli rakentaa jokaiseen neljään pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskukseen tila, johon sisustus suunniteltiin hyödyntäen pelkästään Kierrätyskeskuksista löytyviä tuotteita ja materiaaleja. Halusin, että opinnäytetyössäni tulisin käyttämään samaa ideaa; rakentaa sisustettuja tiloja hyödyntäen pelkästään kierrätystavaroita. Aiheen valintaan vaikutti myös vuosia kestänyt kiinnostukseni kirpputoreihin ja ekologisuuteen.

Opinnäytetyöaiheeni tutkii sitä, miten ihmiset ja sisustusalan ammattilaiset hyödyntävät kirpputorien palveluita. Asiaa tutkin kyselyiden avulla, jotka pidin Pasilan ja Joensuun kirjastossa keväällä 2012. Suunnittelijoille pitämäni kysely tapahtui sähköpostitse. Vastauksia olen tarkastellut Excel-taulukoiden kautta, joiden avulla olen saanut selvitettyä mm. mikä ikäluokka tai sosiaalinen ryhmä hyödyntää eniten kirpputorien palveluita.

Opinnäytetyöprojektiin kuuluu toiminnallinen osuus, jossa rakennan kaksi erilaista sisustusta Joensuuhun käyttäen pelkästään kirpputoreilta löytyviä tuotteita. Sisustuksissa pyrin käyttämään kaikkea oppimaani ja kokemaani sekä omaa näkemystäni, miten kierrätystavaroita voi sisustuksissa hyödyntää. Tilat sijaitsivat Joensuun SPR Kontti-tavaratalossa sekä Joensuun ammattiopisto Otsolan tiloissa.

2 Lähtökohdat

2.1 Viitekehys

Viitekehyksessä keskityn tarkastelemaan sisustusta enemmänkin kierrättämisen kuin siihen liittyvän ekologisuuden kautta (kuva 1). Keskeisenä aiheena viitekehyksessä ovat sisustussuunnittelu, kierrättäminen, mutta myös ekologisuus. Näihin aiheisiin olen tuonut mukaan niihin vaikuttavia, yksittäisiä aiheita, mm. hiilijalanjälki, materiaalit ja arvönäkemykset. Kaikki viitekehyksessä mainitsemani asiat olen pyrkinyt tuomaan esille myös opinnäytetyöni toiminnallisessa osuudessa.

Kuva 1. Viitekehys.

Nuorisotiedotus Kompas-sivuilta löysin aiheeseen liittyvän lausahduksen:

”Pohjoisen pallonpuoliskon kulutusyhteiskunnat kuluttavat 80 prosenttia maapallon luonnonvaroista, vaikka niissä asuu vain 20 prosenttia maailman väestöstä. Kulutamme

kymmenen kertaa enemmän kuin 50 vuotta sitten.” (Nuorisotiedotuskeskus Kompassi 2010.)

Ilmastonmuutos sekä maailmasta niukentuvat luonnonvarat ovat herättäneet ihmiset tarkkailemaan omaa kulutuskäyttäytymistään. Mediassa, uutisissa, lehdissä sekä omassa ympäristössä voimme nähdä merkkejä siitä, että olemme alkaneet etsiä keinoja tilanteen parantamiseksi. Jo pienillä kestävästä kehitystä tukevilla teoilla voi auttaa, esimerkiksi suosimalla luomu-tuotteita, kierrättämällä oikein sekä käyttämällä kotimaisia materiaaleja rakentamisessa ja sisustamisessa. Kotimaisten materiaalien hyödyntäminen pienentää hiilijalanjälkeä ja kannustaa muitakin käyttämään läheltä löytyviä materiaalivarastoja. Otetaan esimerkiksi vaikka lähiruoka, jota on viimeisten vuosien aikana mainostettu paljon. Siinä ihmisiä kannustetaan ostamaan ja käyttämään lähellä tuotettuja ruoka-aineita. Voisiko materiaalien käyttämisestä mainostaa samalla tavalla? Mielestäni voisi. Nykyään tuhotaan liian paljon sademetsiä, jätetään isoja hakkuualueita ilman siemenpuita ja samalla pienennetään siellä kasvavien eläinten elinalueita. Ihmisiä pitäisi kannustaa hyödyntämään läheltä löytyviä materiaaleja ja luonnonvaroja, samalla tavalla kuin meitä kannustetaan käyttämään lähiruokaa.

WWF (World Wide Fund for Nature, Maailman luonnonsäätiö), Friends of the Earth International sekä Reilu Kauppa yrittävät omalla toiminnallaan tukea kestävästä kehitystä ja säästää luonnonvaroja. Kuluttajia varten on kehitelty myös ympäristömerkkejä, joiden tarkoitus on auttaa heitä tekemään ympäristöä säästäviä valintoja ostopäätöksissään (kuvat 2 ja 3).

Kuva 2. Ympäristömerkki, Joutsen (Suomen ympäristöministeriö, Ympäristökeskus 2011).

Kuva 3. Ympäristömerkki, Luomu (Suomen ympäristöministeriö, Ympäristökeskus 2011).

Kirpputorit ja kierrätyskeskukset auttavat omalla tahollaan ympäristön suojelussa ja rohkaisevat ihmisiä kierrättämään uuden tavaran ostamisen sijasta.

Kierrätysverkko Oy on teettänyt syksyllä 2011 kierrätystutkimuksen, jonka aiheena on ollut tutkia ihmisten kiinnostusta kierrättämiseen. Tässä on tulokset, joita tutkimuksen avulla saatiin:

1. 94 % on kiinnostunut luovuttamaan myyntiin tavaroita.
2. 53 % jättää luovuttamatta tai luovuttaa vain harvoin myyntiin kotona olevia turhia tavaroita.
3. 67 % on kiinnostunut ostamaan kierrätettyjä tavaroita.
4. 37 % ostaisi käytettyjä tavaroita mieluiten kierrätyskeskuksista ja järjestöjen kirpputoreilta, mikä oli vaihtoehtoista suosituin.
5. 48 % vie turhat tavaransa ensisijaisesti kierrätyskeskukseen, mikä on vaihtoehtoista suosituin.
6. 43 % lisäisi kierrättämistä, jos se olisi helpompaa (esim. kuljetuspalvelu, toimipisteiden etäisyys ja määrä, keskittäminen). Helppous oli suurin kierrättämistä lisäävä tekijä.
7. 33 % piti kierrättämisen esteenä sijaintia ja etäisyyttä, mikä oli esteistä suurin.
8. 84 % passiivisen kierrättäjän mielestä kierrättäminen vaatii liikaa vaivaa.
9. 33 % kierrätyskeskusten nykyisistä asiakkaista on elämäntapakiekkäjä, 23 % tilanraivaajia, 19 % sisustajia ja 18 % positiivismielisiä kierrättäjiä.
10. 25–35% on suomalaisten mielestä sopivin hinta kierrätetylle tavaralle suhteessa uuteen vastaavaan. (Hidasta elämää 2011.)

2.2 Toiminta-asetelma

Olen ollut kiinnostunut kirpputoreista ja ekologisuudesta jo kauan. Kiinnostuksen myötä lähdin rakentamaan aihetta opinnäytetyölleni, jonka vahvana pohjana ovat kierrättäminen, kirpputorit ja sisustus. Idea opinnäytetyöhön syntyi jo keväällä 2011, kun olin mukana pääkaupunkiseudulla tapahtuneessa Parasta jälkeen – projektissa. Projekti antoi itselle uusia näkökohtia kierrättämisen mahdollisuuksista sisustuksen näkökulmasta

katsottuna. Olen kertonut myöhemmin tekstissä mitä kaikkea projektiin kuului ja mihin itse sain projektin aikana osallistua.

Opinnäytetyöni ideasta innostuneena aloin pohtimaan, mitä kaikkea haluaisin siihen kuuluvan ja millä tavoin parhaiten esittäisin, mitä olin keväällä 2011 Parasta jälkeen – projektissa oppinut ja oivaltanut. Syksyllä 2011 otin viimein yhteyttä Joensuun SPR Kontti-tavarataloon kysyäkseni heidän mielenkiintoaan lähteä mukaan opinnäytetyöprojektiin. Ideana oli, että Kontin tiloihin rakentaisin tilan, johon kokoaisin sisustuksen ainoastaan tavaratalosta löytyvistä tuotteista. Valitsin Kontin siksi, että tiesin siellä olevan monia sisustuksellisia elementtejä, esim. kalusteita, tekstiilejä ja astioita. Kontti suostui mukaan projektiin ja varsinainen tilan rakentaminen alkoi marraskuussa 2011. Harmillinen asia projektissa oli se, ettei tilaan käytettäviä sisustuselementtejä pystynyt tuunaamaan mitenkään. Koska sisustus näin ollen jäi siltä osin tyhjäksi, päätimme opettajani Katri Martikaisen kanssa, että toteuttaisin vielä toisen sisustetun tilan.

Toisen tilan toteutin Joensuun ammattiopisto Otsolan tiloihin. Mahdollisuuden tilan käyttöön sain vanhalta opettajaltani Sirkka Eroselta. Olin itse aiemmin opiskellut kyseisessä oppilaitoksessa ja tästä syystä osasin ottaa yhteyttä Sirkkaan. Koska teema aikaisemmassa sisustuksessa oli yksityinen tila, halusin luoda toiseen tilaan sisustuksen julkisesta tilasta. Tällä kertaa keräsin materiaaleja ja tuotteita sisustukseen monesta eri kirpputorista pääkaupunkiseudulla ja Joensuussa. Sisustukseen tuli lopulta vain itse valmistamia kalusteita, kirpputoreilta hain vain kalusteisiin tarvitsemani materiaalit sekä sisustuselementit. Halusin luoda toisesta tilasta itselleni haasteellisemman ja vaikeamman kuin mitä ensimmäinen tila oli. Haasteellisuudesta huolimatta sisustus oli lopulta onnistunut ja värikäs kokonaisuus, johon itse olin todella tyytyväinen.

Toiminnallisen osuuden tueksi halusin opinnäytetyöhön myös tiedon siitä, miten ihmiset hyödyntävät kirpputoreja. Mielestäni juuri kuluttajille teettämä kysely toi perspektiiviä asiaan ja heiltä pystyi saamaan suoraa palautetta asiasta. Kuluttajille teettämän kyselyn lisäksi halusin selvittää, ovatko myös sisustussuunnittelijat valveutuneita kierrättämisen saralla.

Mietin, että miten saisin mahdollisimman laajan vastaajajoukon. Tästä syystä päätin tehdä molemmat kyselyt sekä pääkaupunkiseudulla että Joensuussa. Tämä oli mielestäni oikea ratkaisu, koska näin tuloksia pystyi vertailemaan keskenään ja vastauksista tuli

mielenkiintoisempia. Kuluttajille suunnatut kyselyt toteutin Pasilan ja Joensuun kirjastoissa, sisustussuunnittelijoille lähetin kyselyn sähköpostilla. Pohdin pitkään missä pitäisin kyselyt, että saisin tarpeeksi erilaisia vastaajia. Mielestäni kirjastot olivat hyvä paikka kyselyiden pitämiseksi, koska siellä vierailee ihmisiä eri lähtökohdista ja ikäluokista. Suunnittelijoille olin päättänyt jo aikaisemmin lähettää kyselyn sähköpostilla, koska se tuntui minusta helpoimmalle tavalle lähestyä heitä.

Kyselyiden lisäksi olen koonnut opinnäytetyöhön tietopaketin kirpputorien historiasta ja kirpputorityypeistä. Halusin, että työssä on myös tietoa siitä, mistä nykyajan kirpputorit ovat saaneet alkunsa ja miksi niitä kutsutaan juuri kirpputoreiksi. Tieto oli itsellekin mielenkiintoista luettavaa.

2.3 Parasta jälkeen – projekti

Idea Kierrätyskeskuksiin syntyi vuonna 1985, kun useat eri tahot järjestivät tavaravaihtopäiviä Helsingissä. Päivien suosio sai aikaan ensimmäisen pysyvän Kierrätyskeskuksen. Ensimmäinen keskus perustettiin Kyläsaareen, Helsinkiin vuonna 1990. Jo toiminnan alkuvaiheessa järjestäjät alkoivat tehdä yhteistyötä Helsingin kaupungin töidenjärjestely – yksikön kanssa, jolloin saatiin pitkäaikaistyöttömille mukava ponnahduslauta takaisin työelämään. Yhteistyö Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen kanssa alkoi myös aivan toiminnan alkuvaiheessa. Nopea toiminta laajeni myös Espoon ja Vantaan puolelle. Tavaravaihtamisen rinnalle haluttiin myös muita palveluja: ympäristöalan neuvonta ja koulutus, kuomuperäkärryn ilmainen lainaus tavaroiden siirtämiseen sekä ilmainen astioiden lainaus juhliin ja tapahtumiin. Nykyään pääkaupunkiseudulla toimii neljä kierrätyskeskusta: Kyläsaari ja Hietalahti Helsingissä, Matinkylä Espoossa ja Koivukylän kierrätyskeskus Vantaalla. (Kierrätyskeskus 2010.)

Sisustussuunnittelija Minna Haapakoski sai idean rakentaa sisustettuja tiloja pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskuksiin hyödyntäen pelkästään myymälöistä löytyviä tuotteita. Hän esitti ideansa Kierrätyskeskukselle, joka lähti innolla mukaan projektiin. Yhdessä Kierrätyskeskuksen kanssa he päättivät, että jokaiseen neljään myymälään rakennettaisiin yksi tila, jolla olisi omanlaisensa sisustusteema.

Minna Haapakoski aloitti tilojen luonnostelun sekä teemojen miettimisen. Teemojen löytämisen tueksi hän kävi katsomassa jokaisen myymälän tarjontaa ja poimi sopivia elementtejä talteen. Teema saattoi löytyä pienistäkin asioista, esimerkiksi astioista, tau-luista, kankaista, tms. Minna kävi neuvottelemassa myös jokaisessa Kierrätyskeskuk-sessa tilojen rakentamisesta. Onneksi jokaisen myymälän henkilökunnasta löytyi ihmi-siä, jotka pystyisivät tilat rakentamaan toiveiden mukaisesti. Projektin markkinointi tapahtui Kierrätyskeskuksen puolelta. He suunnittelivat erilaisia esitteitä ja julisteita, joita oli esillä myymälöissä.

Tulin projektiin mukaan siinä vaiheessa, kun tiloja alettiin rakentaa. Minun lisäksi Minnan apuna toimi myös opiskelutoverini Hanna Puolakka. Meidän osaltamme projek-ti alkoi vierailulla kierrätyskeskuksen päätoimistoon, jossa meille kerrottiin, minkälai-sesta projektista on kyse ja mitä siihen kuuluu. Kävimme samalla tutustumassa myös Kyläsaaren myymälään. Minna Haapakosken tapasimme seuraavana päivänä. Minna osoittautui heti positiiviseksi ja idearikkaaksi persoonaksi, jonka kanssa työskentely tulisi olemaan mielenkiintoinen kokemus. Tapaamisen aikana Minna esitteli meille tar-kemmin suunnitelmiaan sisustuksia ja kertoi minkälaisissa asioissa voisimme häntä pro-jektin aikana auttaa. Olimme Hannan kanssa heti innolla projektissa mukana.

Ensimmäiseksi pääsimme itse toimeen. Kyläsaaren sisustuksen teemana oli maalaisro-manttinen makuuhuone, jonka yhteydessä oli pukeutumistila. Makuuhuoneen ja pukeu-tumistilan välinen seinä piti tapetoida kirjojen sivuilla, joita revimme vanhoista kirjois-ta. Kirjat olivat peräisin Kyläsaaren myymälän ilmaisosastolta. Minna oli kokeillut ky-seistä tekniikkaa jo aiemmin ja todennut sen toimivaksi. Itselle kyseinen tapetointime-netelmä oli aivan uudenlainen kokemus. Yhteistyö Hannan kanssa sujui jo heti alkuvai-heessa. Tästä syystä koko päivän kestänyt tapetointiurakka sujui jouhevasti ja lopputu-los oli onnistunut.

Seuraavien päivien aikana katsoimme Minnan kanssa kalenterista minä päivänä olisim-me missäkin myymälässä apuna. Kävimme myös tarkemmin läpi mitä elementtejä si-sustuksiin vielä tarvittaisiin ja missä vaiheessa tilojen rakentaminen sillä hetkellä oli.

Kaikissa muissa myymälöissä rakentaminen sujui aikataulun mukaisesti, mutta Espoon Matinkylässä rakentaminen ei jostain syystä tuntunut onnistuvan. Kierrätyskeskuksen puolella päätettiin, että Matinkylään palkataan oikeat rakennusmiehet rakentamaan sinne tulevaa tilaa. Tämän jälkeen sielläkin saatiin taas nopeasti aikataulusta kiinni.

Projektin edetessä pääsimme Hannan kanssa maalaamaan seiniä, laatoittamaan, etsimään sopivia somisteita sisustuksia varten sekä käyttämään meistä löytyvää luovuutta. Tilojen rakentamisen aikana Minnan löytämät kalusteet saivat uuden ilmeen. Kierrätyskeskuksen puolelta huonekaluille saatiin uutta maalipintaa (kuva 4) tai joissain tapauksissa tuotteen funktio saattoi muuttua kokonaan.

Esimerkiksi Matinkylästä löytynyt vanha lipasto muokattiin allaskaapiksi (kuva 5) sekä ilmaisosastolta löytyneet rakennusharkot saivat lopulta toimittaa Matinkylän sisustuksen eteiskalusteen virkaa (kuva 6).

Kuva 4. Vanha pinnasohva saa uuden maalipinnan (Kierrätyskeskus 2010).

Kuva 5. Vanha lipasto uudistettuna allaskaapiksi (Kuva: Hanna Hassinen).

Kuva 6. Ilmainen eteiskaluste (Kuva: Hanna Hassinen).

Oli mukavaa olla mukana näyttämässä ihmisille, ettei tavaran tarvitse aina käyttäytyä sille olennaisella tavalla, vaan jonkun muun vanhalle tuotteelle saat itse vapaasti keksiä uuden käyttötavan. Tämä jos mikä on sitä luovuutta.

Rakentamisen jälkeen pääsimme vihdoinkin sisustamaan tiloja. Suurien sisustuselementtien rinnalle kokosimme monia pieniä yksityiskohtia, jotka tekivät jokaisesta tilasta mielenkiintoisen ja harkitun näköisen (kuvat 7 ja 8).

Kuva 7. Yksityiskohtia siirtolamökissä Hietaniemessä (Kuva: Hanna Hassinen).

Kuva 8. Yksityiskohtia makuuhuoneessa Kyläsäällä (Kuva: Hanna Hassinen).

Kävimme kokoamassa sisustuksia vuoropäivin jokaisessa myymälässä. Koska jokainen tila ja sisustus olivat erilaisia, oli hyvä yrittää selkiyttää ajatuksia aina ennen seuraavaa työpäivää. Huomasin, että kannattavinta oli yrittää käydä läpi päivän tapahtumat kotona ja listata mitä muistettavaa seuraavalle päivälle pitäisi olla. Sisustamista hidasti kuitenkin se, että joidenkin myymälöiden henkilökunta ei suostunut paljoa auttamaan eivätkä näyttäneet innostusta projektia kohtaan.

Sisustamisen aikana pääsimme Hannan kanssa etsimään vielä somisteita sekä maalamaan yksityiskohtia (kuvat 9 ja 10). Tämä osaltaan teki työskentelyn mielenkiintoiseksi, koska jokainen työpäivä oli aivan erilainen. Jännittävintä oli odottaa kalusteita ja tekstiilejä jotka olivat saaneet muodonmuutoksen. Kalusteiden verhoilemisesta sekä uusista tekstiileistä vastasi Heltechin oppilaitos Helsingistä. Tuotteet valmistettiin Minnan ohjeiden mukaan.

Kuva 9. Seinämaalauksen teippaus Tikkurilassa (Kuva: Hanna Hassinen).

Kuva 10. Valmis seinämaalaus (Kuva: Hanna Hassinen).

Jokaiseen tilaan tuli tuotteita, joita oli jollain tavalla muokattu: Hietalahteen uudestaan maalattuja kalusteita, Kyläsaareen kierrätyskankaista tehty päiväpeitto sekä uudestaan verhoiltu vanha tuoli, Matinkylään uuden funktion saanut lipasto sekä sisustustekstiilejä

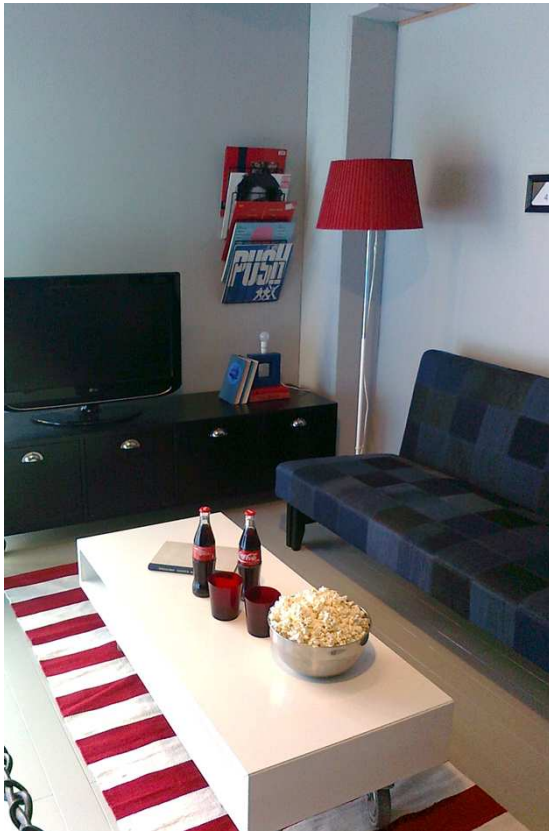
ja Tikkurilaan vanhoista farkuista verhoiltu sohva. Näiden lisäksi sisustuksista löytyi monia pienempiä tuotteita, joita oli myös muokattu. Minna oli suunnitellut sisustukset jo varsin pitkälle, mutta somistus ja tilojen viimeistely rakentui pääasiassa niistä esineistä ja tavaroista, joita Kierrätyskeskuksissa oli sillä hetkellä tarjolla. Kierrätyskeskuksissa tavaroiden vaihtuvuus on todella vilkasta. Joka kerta saattoi löytää jotain uutta ja jännittävää, mutta aina se ei ollut hyvä asia. Onneksi Minnalla oli kyky sanoa milloin tavaraa oli riittävästi, ettei sisustuksista tullut liian ahtaan näköisiä.

Lopulta kaikki tilat olivat valmiita ja esittelykunnossa. Tilat valmistuivat niille asetetun aikataulun mukaisesti ja kaikki osapuolet olivat tyytyväisiä lopputulokseen.

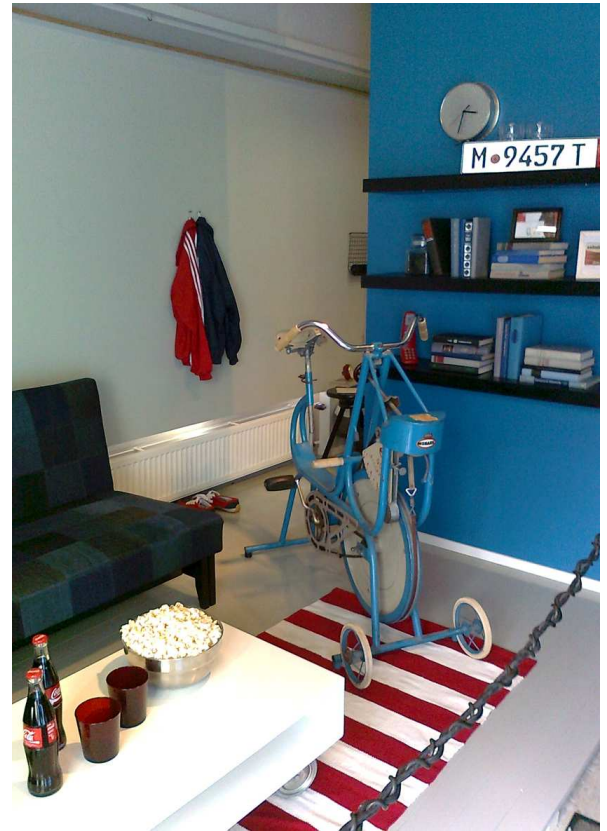
Hietalahden tilasta syntyi karkkimaisen kevyt ja värikäs kokonaisuus (kuva 11), kun taas Tikkurilan tilasta tuli mieleen idearikas ja hieman jenkkityylinen sisustus (kuvat 12 ja 13).

Kuva 11. Uudistettu pinnasänky paikallaan Hietalahdessa (Kuva: Hanna Hassinen).

Kuva 12. Uusi, vanhoista farkuista päällystetty sohva paikallaan Tikkurilan kohteessa (Kuva: Hanna Hassinen).

Kuva 13. Valmis sisustus (Kuva: Hanna Hassinen).

Kuva 14. Valmis makuuhuone (Kuva: Hanna Hassinen).

Kyläsaaren romanttinen makuuhuone henki juuri sitä tunnelmaa, mikä sille oli alussa ajateltukin (kuva 14). Matinkylässä oleva, isoin sisustuskokonaisuus, oli täynnä hienoja oivalluksia sekä tämän päivän sisustushanteita (kuva 15).

Kuva 15. Olohuone ja ruokailutila, oviaukosta näkyy uusi allaskaappi
(Kuva: Hanna Hassinen).

Tilojen valmistuttua huhtikuun alussa oli medialle lähetetty kutsu lehdistötilaisuuteen, jossa Minna olisi kertonut tilojen synnystä ja projektin etenemisestä. Valitettavaa oli, ettei kukaan lehdistöstä tai mediasta päässyt paikalle kyseisenä päivänä.

Sisustamisen aikana projekti pääsi kuitenkin näkyville, kun muutamat median edustajat ottivat yhteyttä ja pyysivät saada tulla kuvaamaan tilojen edistymistä ja ottamaan Minnalta haastatteluja. Vaikuttavin media, joka otti yhteyttä, oli varmasti MTV3:n kymmenen uutisten toimittaja Mika Tommola. Kyseinen kevennys kuvattiin Kyläsaaren maa-laisromanttisessa makuuhuoneessa, jossa Minna ja toimittaja esittivät pariskuntaa, jotka asuivat tilassa. Kuvauksissa oli mielenkiintoista olla mukana.

Jo sisustamisen aikana asiakkaat saivat varata tiloissa olevia kalusteita ja muita sisustukseen liittyviä tavaroita. Kierrätyskeskus oli yhdessä Minnan kanssa päättänyt, että tilat saisivat olla paikallaan kuukauden verran, jonka jälkeen tavarat menisivät takaisin myyntiin sekä varatut tavarat myytäisiin asiakkaille, jotka olivat ne varanneet.

Sisustuksista tuli todella hienot ja rakenteellinenkin puoli onnistui loistavasti alussa tapahtuneiden ongelmien jälkeen. Tilat saivat paljon huomiota ja positiivista palautetta asiakaskunnan puolelta. Uskon, että monet asiakkaista ovat ottaneet muistiin käyttämiämme tekniikoita sekä huomanneet, miten vanhasta tavarasta voi luoda uutta ja kaunista.

3 Tietoa kirpputoreista

3.1 Historiaa

Etsiessäni tietoa kirpputorien historiasta havaitsin, että siitä ei ole olemassa paljoakaan kirjoitettua tietoa. Lopulta löysin muutamia blogeja, joissa käsitellään kirpputorien historiaan liittyviä asioita.

Varsinaista kirpputorien syntymävuotta ei tiedetä tarkalleen, mutta kaikissa löytämissäni tiedoissa kerrotaan kirpputorien syntyneen 1860-luvun Pariisissa, Ranskassa.

Pariisissa oli paikka nimeltään *Marche aux Puces*, joka suoraan käännettynä tarkoittaa kirppujen kauppatori. Uskotaan, että paikka sai nimensä siitä, että kirput pesiytyivät torilla myytäviin tuotteisiin. (History Blog 2009.)

Toinen teoria kirpputorien syntymiselle löytyi erään, pariisilaisia asuntoja vuokraavan, yrityksen kotisivuilta. Siellä kerrottiin, että muutama vuosisata sitten kerjäläiset ja köyhälistö kiersivät yöaikaan tutkimassa katuja sekä roska-alueita löytääkseen myytäväksi kelpaavia tuotteita. Romanttinen termi kerääjille oli ”*pêcheurs de lune*”, joka tarkoitti kuukalastajia. Termi sai luultavimmin alkunsa siitä, että kyseinen tavaroiden kerääminen tapahtui pääosin yöaikaan. (Paris Perfect 2012.)

Suomessa kirpputoritoiminta sai alkunsa 1900-luvun alkuvaiheessa. Ensimmäiset kirpputorimyyjät olivat ns. lumppukauppiaita, jotka myivät käytöstä poistettuja vaatteita torilla. Myyjät olivat enimmäkseen juutalaisia, ja esimerkiksi 1920- ja 1930-luvuilla Turussa he saivat myydä tavaroitaan vain tietyllä alueella. Kirpputoreja kutsuttiin myös

myyjäisiksi. Museoviraston teettämän kirpputoriaiheisen kyselyn mukaan myyjäisiä järjestettiin jo 1950-luvun loppupuolella, vaikka todennäköistä on, että tällaisia tapahtumia on järjestetty jo aikaisemminkin. 1970- ja 1980-luvuilla kirpputorien määrä alkoi Suomessa kasvaa. Myyjäisiä järjestivät mm. yhdistykset ja seurat, jotka myivät jäsentensä lahjoittamia tuotteita. Myös seurakunnat saivat rahoitusta toiminnalleen myyjäisistä, ja tämä perinne onkin jatkunut nykypäivään asti. 1960-luvulla perustettiin ensimmäiset kirpputoriketjut, joista toinen oli Helsingistä alkunsa saanut Pelastusarmeija. (Nummelin 2007.)

Vaikka kirpputorit yleistyivät 1970–1980 lukujen aikana, miellettiin ne pitkään juoppojen ja vähäosaisten paikoiksi. Varsinkin 1970-luvulla pidettiin rumana ja säädyttömänä pukeutua käytettyyn vaatteeseen. Sama ajattelutapa jatkui vielä 1980-luvun puolelle. 1980-luvulla kirpputorit vaihtuivat myyjäiskirpputoreista itsepalvelukirpputoreiksi. 1990-luvun lama nosti kirpputorit taas suosioon ja varsinkin itsepalvelukirpputoreja alkoi syntyä tyhjiin liiketiloihin. Lama-ajan kulutuskulttuurimuutosta onkin kutsuttu ”katumusharjoitukseksi”, millä viitataan 1980-luvun loppu-aikaan, jolloin ihmiset viettivät kulutusjuhlaa ja näin saivat aikaan talouden ylikuumenemisen ja ajoivat itsensä lamaan. (Nummelin 2007.)

3.2 Kirpputorityypit

Kirpputoreja on olemassa monia erilaisia. Kirpputorityyppi muotoutuu sen tarpeen ja tarkoituksen mukaan. Itsepalvelukirpputori tarkoittaa sitä, että henkilö vie itse myyntiin tarkoitetut tuotteensa kirpputorille hänelle varattuun myyntitilaan, ns. loošiin. Myyjä merkkää tuotteensa numerokoodilla ja määrittää itse tuotteille hinnan. Maksun tuotteista myyjä saa suoraan kirpputorilta. Pöytäkirpputorit ovat useimmiten torilla tapahtuvaa kirpputorimyyntiä, jossa jokaisella myyjällä on käytettävissään pöytä myytäviä tavaroita varten. Hyvä esimerkki pöytäkirpputoreista on esimerkiksi Joensuun torilla, kesäaikaan, tapahtuvat torikirppikset.

Kirpputoripäivän voi järjestää myös itse. Niin kutsutut pihakirppikset ovat suosittuja varsinkin lapsiperheiden keskuudessa, jossa ylimääräistä tavaraa kertyy nopeasti.

Yleisesti kirpputoreja järjestetään tukemaan jotakin toimintaa. Esimerkiksi SPR-Kontti – tavaratalot, Fida- lähetystorit, Pelastusarmeija sekä Kierrätyskeskukset lahjoittavat osan tuotostaan hyväntekeväisyyteen. Monilla kirpputoreilla on myös yleinen käytäntö ottaa työvoimaksi pitkäaikaistyöttömiä, jolloin autetaan myös omaa yhteiskuntaa työllistämällä ihmisiä.

4 Kirpputorien hyödyntäminen

4.1 Kuluttajille pidetty kysely

Kyselyni ensimmäinen osio tutkii sitä, miten ihmiset, jotka eivät ole sisustusalan ammattilaisia, hyödyntävät kirpputorien palveluita. Kyselyni toteutin sekä pääkaupunkiseudulla että Joensuussa. Kyselyn avulla etsin vastauksia siihen, käyttävätkö vain tietyt ikäluokat tai tietyssä sosiaalisessa asemassa olevat ihmiset kyseisiä palveluja.

Lomakkeiden tekeminen, kyselyä varten, oli haastava osuus, koska en ollut aikaisemmin tehnyt mitään vastaavaa. Lomakkeiden tekemisessä piti ottaa huomioon, että sitä on helppo ja nopea täyttää ja tästä syystä kysymysten muotoilu oli hyvä miettiä todella tarkkaan. Näiden vaatimuksien pohjalta lomakkeesta tuli yhden A4-paperiarkin kokoinen, joka sisälsi yhteensä 14 kysymystä (liite 1). Suurin osa kysymyksistä oli monivaihtokysymyksiä ja osassa vastaaja sai itse kirjoittaa vastauksensa. En rajoittanut vastausten antamista vain yhteen tiettyyn vastausvaihtoehtoon, vaan vastaaja sai halutessaan vastata useampaan kohtaan yhden kysymyksen sisällä.

Vastaukset kirjasin Excel-taulukkoon. Taulukosta oli helppo katsoa yleisten kysymysten pohjalta kertynyt prosenttimäärä, esimerkiksi oliko suurin osa vastaajista miehiä vai naisia, minkä ikäryhmän sisällä oli vähiten vastaajia tms. Taulukosta sain myös selville vastausten moodin, muuttujan arvo, jonka toistuvuus aineistossa on suurin (Heikkilä 1993, 113).

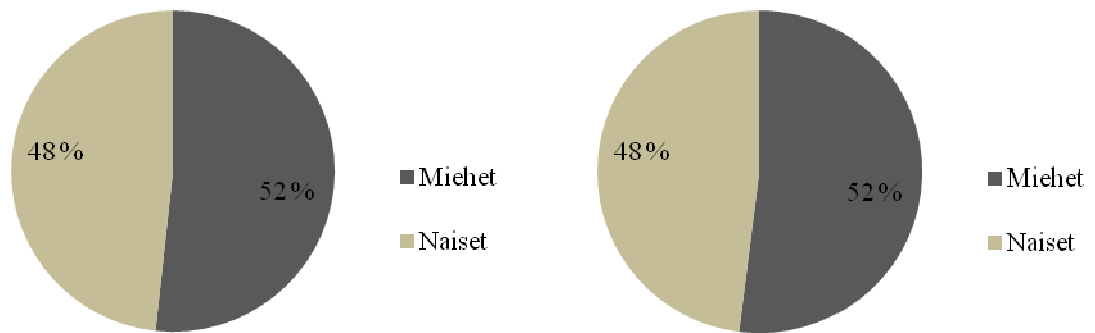
Ennen kyselyiden varsinaista suorittamista olin kysynyt lupaa kyselyiden pitämiseen Pasilan sekä Joensuun pääkirjastosta. Molemmista kirjastoista sain luvan kyselyn suorittamiseen. Kyselyt suoritin molemmissa kirjastoissa kirjaston ala-aulassa ulko-oven välittömässä läheisyydessä. Kyselylomakkeet olin rei'ittänyt kansioon jo kotona. Mietin, että vastaajien houkuttelemiseksi voisin keksiä jotain ja tästä syystä ostin karkkeja vastauksensa antaneille. Tämä toimikin erittäin hyvänä käytäntönä.

Ensimmäiseksi suoritin kyselyn Pasilan kirjastossa, Helsingissä. Koska kysely sattui hiihtolomaviikolle, oli kirjaston asiakaskunta toiveideni mukaisesti täynnä erilaisia ihmisiä eri ikä- ja sosiaaliluokista. Yritin mahdollisimman laajasti valita erilaisia vastaajia ulkonäön, iän ja sukupuolen perusteella. Suurimmalta osalta vastaajista kysyin kiinnostusta osallistua kyselyyn, mutta osa heistä tuli oma-aloitteisesti kysymään, minkä takia seisoskelen kirjaston aulassa. Kyselyä pitäessä on aina hyvä olla itse paikalla, koska osa kommenteista annetaan suullisesti kirjallisten vastausten lomassa. Tässäkin tapauksessa osa vastaajista vaikutti siltä, että he voisivat jäädä juttelemaan pidemmäksi aikaa aiheesta ja osa täytti lomakkeen muutamassa minuutissa. Kaikkein paras kommentti päivän aikana oli: *"Olipa mukava kysely, todella kiva oli täyttää vastaukset"*, jonka antoi loppupäivästä kyselyyn vastannut keski-ikäinen mieshenkilö.

Viikko pääkaupunkiseudulla pitämäni kyselyn jälkeen siirryin pitämään kyselyä Joensuun pääkirjastoon. Joensuussa kirjaston asiakaskunta ei ollut yhtä monipuolinen kuin pääkaupunkiseudulla. Yritin tästä huolimatta valita mahdollisimman erilaisia vastaajia, jotta saisin hyvän tutkimustuloksen. Päivän yllättävimpinä vastaajina toimivat Englannista kotoisin oleva mies ja hänen tyttärensä. Lomakkeen täyttäminen kävi tietysti hitaammin, koska jouduin kääntämään jokaisen kysymyksen englanniksi. Oli mukavaa huomata, että he pitivät tutkimaani asiaa tärkeänä ja tukivat omalta osaltaan kestäväää kehitystä mahdollisimman paljon. Päivän loppupuolella sain ilokseni huomata, että alun kankeudesta huolimatta olin saanut kerättyä suhteellisen monipuolisen vastaajajoukon myös Joensuusta.

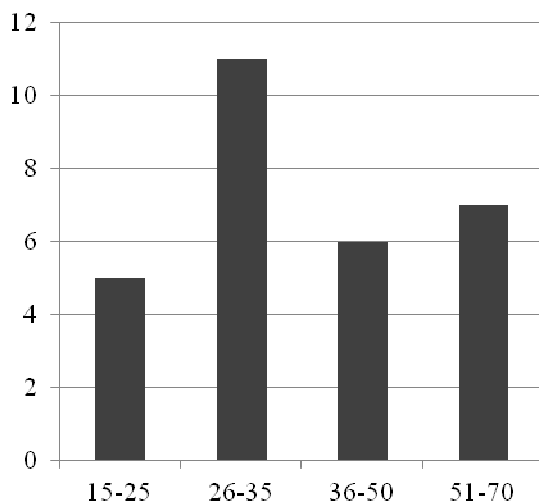
4.2 Kyselyiden tulokset

Vastauksia pääkaupunkiseudulta sain kerättyä yhteensä 30 kappaletta, Joensuusta 25. Tulokset kirjattuani sain todeta, että molemmissa kyselyissä miehet olivat aktiivisempia vastaajia kuin naiset (kuva 16).

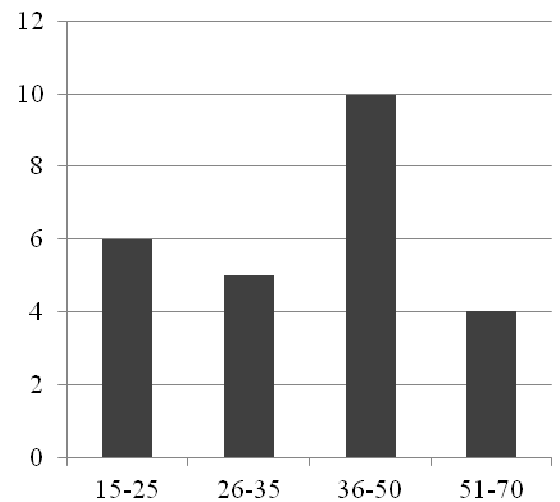

Kuva 16. Vastaajien sukupuoli.

Ikäjakauman kohdalla oli jo eroavaisuuksia. Pääkaupunkiseudulla innokkaimmat vastaajat kuuluivat 26–35 –vuotiaisiin, kun taas Joensuussa suurin osa vastaajista oli 36–50 –vuotiaita (kuvat 17 ja 18).

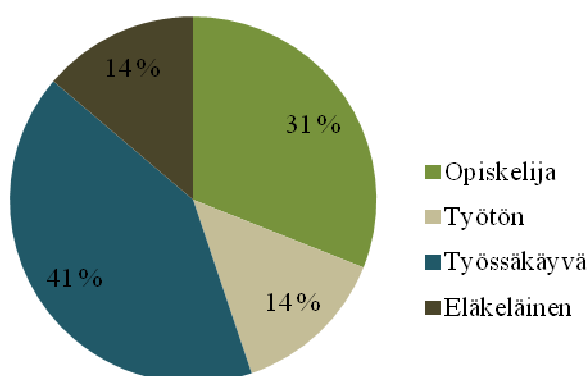

Kuva 17. Pääkaupunkiseudun vastaajien ikäjakauma.

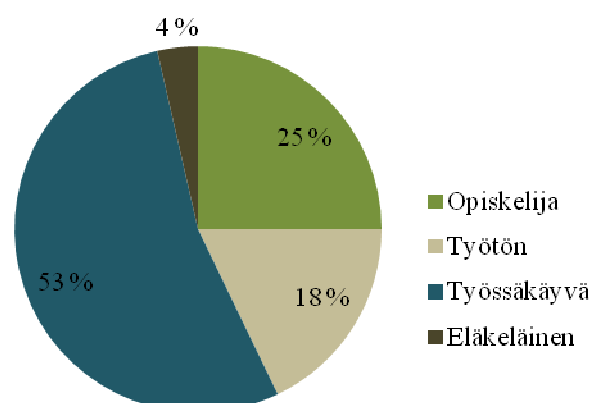

Kuva 18. Joensuun vastaajien ikäjakauma.

Myös vastaajien sosiaalisessa asemassa oli eroja. Pääkaupunkiseudulla suurin osa vastaajista oli työssäkäyviä ja opiskelijoita, mutta eläkeläisiä oli enemmän kuin Joensuussa. Joensuun vastaajista enemmistö oli pääkaupunkiseudun tapaan työssäkäyviä ja opiskelijoita, mutta työttömiä oli enemmän kuin pääkaupunkiseudulla (kuvat 19 ja 20).

Kuva 19. Pääkaupunkiseudun vastaajien sosiaalinen tilanne.

Kuva 20. Joensuun vastaajien sosiaalinen tilanne.

Perustietojen jälkeen vastauksia tuli enemmän liittyen itse aiheeseen eli kirpputorikäytännäytymiseen ja siitä johdettuna sisustukseen. Pääkaupunkiseudulla vastaajien moodi kysymykseen 4, hyödynnätkö kirpputorien palveluita, oli vastausvaihtoehto 1 eli suurin osa hyödyntää kirpputoreja. Joensuulaisten vastaajien moodi oli sama kuin pääkaupunkiseudulla. Molemmissa tapauksissa kieltävästi vastanneiden määrä jäi alle 7 vastaajaan. Kun siirryin tarkastamaan kirpputoripalveluita hyödyntävien vastaajien tuloksia siitä, miten pitkään he ovat asioineet kirpputoreilla, oli vastausten moodi sekä pääkaupunkiseudulla että Joensuussa vastausvaihtoehto 4, eli pidempään asioinut. Suurin osa vastaajista oli siis löytänyt kirpputoripalvelut jo vuosia aikaisemmin ennen nykypäivänä vallitsevaa kirpputoritrendiä.

Molempien alueiden vastaajat asioivat kirpputoreilla enimmäkseen pari kertaa kuukaudessa tai vuodessa. Enemmistö vastaajista oli myös yhtä mieltä siitä, että kirpputorien hintataso on sopiva. Muutamissa tapauksissa vastaaja kertoi huomanneensa hintojen nousua, ja tästä syystä kirpputoreilla asioiminen oli vähentynyt. Kuulin myös komment-

teja, että pääkaupunkiseudulla kirpputorien hintataso on kalliimpaa kuin Joensuussa, minkä olen itsekin huomannut.

Vastaukset kysymyksiin 8-14 olivat hämmästyttävän yksimielisiä. Molempien alueiden moodi loppukysymyksiin oli vastausvaihto 1. Enemmistö vastaajista oli siis yhtämieltä siitä, että kirpputorit ovat, yleisesti ottaen, siistejä ja puhtaita. Vaatteet, kengät ja asusteet olivat suosituimpia ostoksia, vaikka moni vastaaja ilmoitti ostavansa myös kalusteita, astioita, kirjoja sekä urheilutarvikkeita. Monen vastaajan mielestä myytävien tuotteiden kunto kirpputoreilla on hyvä, vaikka usea vastasikin tuotteen kunnan riippuvan paljon itse kirpputorista.

Kaikkein mielenkiintoisinta oli saada vastaukset kysymyksiin, missä sisustus oli rinnastettu kirpputorikäyttämiseen.

Suurin osa vastaajista kannatti kestävän kehityksen hyödyntämistä sisustuksessa. Muutama vastaaja myönsi hyödyntävänsä sitä omassakin sisustuksessaan. Sisustukseen liittyvien tavaroiden ostaminen kirpputoreilta oli myös enemmistön mielestä kannattavaa ja kestävää kehitystä tukeva teko. Yllättävän moni vastaajista oli myös harrastanut tai harrasti tuunausta. Muutamia vastaajia asia tuntui kovastikin kiinnostavan, vaikka eivät kyseistä harrastusta juuri tällä hetkellä harjoittaneetkaan. Viimeiseen kysymykseen, pitäisikö ihmisten mielestänne suosia enemmän käytettyä tavaraa sisustuksessa vai ostaa aina kaiken uutena, suurin osa vastaajista kannatti käytetyn tavaran hyödyntämistä sisustuksen näkökulmasta katsottuna. Vain muutama vastaajista kannatti enemmän sitä, että kaikki pitäisi ostaa uutena. Näissäkin tapauksissa vastaaja kirjoitti perusteluihin, että mahdollisuuksien mukaan pitäisi yrittää hyödyntää myös kierrätystavaraa uuden tavaran rinnalla.

Vastaajien perustelut olivat mielenkiintoista luettavaa. Tässä muutamia, molempien alueiden, vastaajien perusteluja:

”Mihin se kaikki vanha tavara muuten mahtuu? Monet vanhat puuhuonekalut ovat laadukkaampia kuin nykyiset.”

”Vanhassa vara parempi! Usein korjattu vanha esine on parempi kuin uusi!”

”Having a mixture of old and new gives more character to your interior.”

”Mahdollisuuksien mukaan vanhaa hyödyntäessä syntyy säästöä sekä omalle kukkarolle että ympäristölle.”

”Jos esine on kestänyt käyttöä vuosikaudet, se kestää luultavasti jatkossakin.”

Tulosten perusteella tyypillinen vastaaja pääkaupunkiseudulla oli 26–35 -vuotias, työssäkäyvä mieshenkilö, joka hyödyntää kirpputoripalveluita. Hän on myös pitkäaikainen kirpputoripalveluiden käyttäjä ja vierailee muutaman kerran vuodessa kirpputoreilla. Henkilö pitää hintatasoa sopivana ja kirpputoreja sekä siellä myytäviä tuotteita puhtaina ja hyväkuntoisina. Vastaajan mielestä on kannattavaa suosia kestävästä kehitystä ja hän voisi ostaa sisustukseen liittyviä tuotteita kirpputoreilta ja tuunata niitä. Vastaaja on käytetyn tavaran kannalla uuden tavaran sijaan.

Joensuussa tyypillinen vastaaja oli 35–50 -vuotias, työssäkäyvä mieshenkilö, joka hyödyntää kirpputoripalveluita. Hän on myös pitkäaikainen kirpputoripalveluiden käyttäjä ja vierailee muutaman kerran kuukaudessa kirpputoreilla. Henkilö pitää hintatasoa sopivana ja kirpputoreja sekä siellä myytäviä tuotteita puhtaina ja hyväkuntoisina. Vastaajan mielestä on kannattavaa suosia kestävästä kehitystä ja hän voisi ostaa sisustukseen liittyviä tuotteita kirpputoreilta ja tuunata niitä. Vastaaja on käytetyn tavaran kannalla uuden tavaran sijaan.

Oli yllätys huomata, että Joensuussa ihmiset vierailevat enemmän kirpputoreilla kuin pääkaupunkiseudulla. Myös tyypillisen vastaajan sukupuoli oli yllätys, mutta tämä todistaa sen, etteivät kirpputorit ja sisustaminen ole ainoastaan naisten ”harrastus”.

4.3 Kysely sisustussuunnittelijoille

Tutkimukseni toinen osio siirtyi tarkastelemaan kirpputorien hyödynnettävyyttä sisustussuunnittelijoiden näkökulmasta. Tutkimuksen suoritin sekä pääkaupunkiseudulla että Joensuussa toimiville sisustussuunnittelijoille.

Myös tätä kyselyä varten suunnittelin kyselylomakkeen, johon muotoilin kysymykset enemmän suunnittelun näkökulmasta (liite 2). Kyselyn suoritin sähköpostin välityksellä, koska se tuntui minusta helpoimmalle keinolle lähestyä suunnittelijoita.

Kyselyn lähetin 10 pääkaupunkiseudulla toimivalle suunnittelijalle ja 11 joensuulaiselle suunnittelijalle.

4.4 Kyselyiden tulokset

Kyselyyn vastasi pääkaupunkiseudun suunnittelijoista 3/10 ja joensuulaisista suunnittelijoista 4/11. Alussa näytti siltä, etten saa joensuulaisilta yhtään vastausta, mutta opettajani Katri Martikaisen avulla sain osan heistä vastaamaan kyselyyn.

Vastaajista kaikki olivat naisia kummallakin alueella. Pääkaupunkiseudun vastaajien ikäluokka jakaantui 26–70 vuosien välille, kun taas joensuulaisten vastaajien ikäluokka oli 26–35 vuotta. Sekä pääkaupunkiseudulla että joensuussa suunnittelijoista kaksi hyödyntää kirpputoripalveluita. Kaikki suunnittelijat, jotka käyttävät kirpputoreja, olivat pitkäaikaisia käyttäjiä ja palveluita käytetään muutaman kerran kuukaudessa tai vuodessa. Kaikki pääkaupunkiseudun vastaajat sekä yksi joensuulainen olivat sitä mieltä, että hintataso kirpputoreilla on sopiva, kaksi muuta joensuun seudun vastaajaa piti hintatasoa liian kalliina. Useamman vastaajan mielestä kirpputorit ovat siistejä ja puhtaita ja että niissä myydään hyväkuntoisia tuotteita. Suosituimmat tuotteet olivat kalusteet, astiat, tekstiilit sekä koriste-esineet. Muutama suunnittelija suosii kestävästä kehityksestä omistakin suunnitelmissaan, joensuussa kaksi suunnittelijaa ja pääkaupunkiseudulla yksi suunnittelija. Muut vastaajat olivat yleisesti ottaen kestävästä kehityksestä kannalla. Tuunausta harrastaa myös suurin osa suunnittelijoista, kaikki pääkaupunkiseudulla ja yksi joensuulainen suunnittelija.

Viimeiseen kysymykseen, pitäisikö ihmisten mielestänne suosia enemmän käytettyä tavaraa vai ostaa aina kaikki uutena, suunnittelijat saivat itse perustella vastauksensa. Tässä käytetyn tavaran kannalla olevat suunnittelijat:

”Vanha tavara tuo tunnelmaa ja luo persoonallisuutta, kierrätys on myös taloudellista ja ympäristöystävällistä.”

”Ekologisempaa ja sisustuksen kerroksellisuus säilyy.”

”Kyllä tulisi ostaa enemmän käytettynä. Luulen että Etelä-Suomessa tämä on yleisempää, täällä todella huonosti tarjontaa ainakin kirpputoreilla. Nettikirppari on tietysti sitten asia erikseen. Hinnat saivat tulla huimasti alaspäin, käytetty on kuitenkin aina käytetty.”

Yksi vastaajista suosi enemmän uusia tuotteita:

”Kaikki uutena, mutta vanhat kalusteet toivoisin kierrätettävän. Vanhoja on hyvä hyödyntää, jos kotoa tai hankintapaikoista löytyy hyviä vanhoja kalusteita.”

Kaksi vastaajista oli molempien vastausvaihtoehtojen kannalla:

”Tämä on asiakaskohtaista eli tietyt asiakkaat haluavat vain uutta. Myös kohteen tyyli ratkaisee.”

”Molempia hyvässä mixissä, eli kokonaisuus ratkaisee!”

Vastauksista voi päätellä, että nykyään suunnittelijatkin ovat, paikkakunnasta riippumatta, valveutuneita ekologisen sisustuksen kannalta katsottuna. Totta on myös se, että vaikka suunnittelija itse haluaisikin käyttää mahdollisimman paljon käytettyjä tuotteita, voi asiakas olla eri mieltä asiasta.

Mielestäni suunnittelijan tehtäviin kuuluisi opastaa asiakasta ekologisempaan sisustamiseen, jos asiakas ei jo suosi kestäväää kehitystä. Suunnittelija voisi suunnitelmissaan tuoda esille kotimaisten materiaalien kestävyuden ja ekologisuuden. Kotimaisia materiaaleja voi muokata maalaamalla, petsaamalla, öljyämällä ja vahaamalla, jolloin niistä saadaan eksoottisemman ja erikoisemman näköisiä. Kalustevalinnoissa suunnittelija voisi ehdottaa kierrätettyjä tuotteita uusien rinnalle, jolloin sisustuksesta tulisi kerroksellisempi ja persoonallisempi. Suunnittelijalla olisi hyvä olla verkostossaan puuseppiä, verhoilijoita ja restauroitsijoita, joiden avulla hän voisi toteuttaa asiakkaalleen uniikkeja tuotteita kierrätystavaroista. Mitä enemmän suunnittelijalla on referenssejä projekteista, joissa on hyödynnetty kotimaisia materiaaleja ja kierrätettyjä tuotteita, sitä helpompi on uusi asiakas vakuuttaa niiden käyttämisestä myös heidän sisustuksessaan.

5 Sisustamista kierrätyskeinoin

5.1 Jouluinen kattaus

Syksyllä 2011 otin yhteyttä Joensuun SPR – Konttiin ja kysyin, olisivatko he kiinnostuneita lähtemään mukaan opinnäytetyöprojektiin, jossa tarkoituksena olisi rakentaa sisustettu tila heidän myymäläänsä käyttäen ainoastaan myymälässä olevia kalusteita ja tava-

roita. Myymälänjohtaja Susanna Jalkanen oli heti kiinnostunut tulemaan mukaan projektiin. Sovimme, että tulisin käymään paikanpäällä myymälässä, niin voisimme keskustella asiasta tarkemmin. Lokakuussa kävimme ensimmäisen palaverin asiasta. Valittavasti Susanna itse ei päässyt tuolloin paikalle, mutta onneksi Kontin henkilökuntaan kuuluva Hinni-Mari Laukkanen pystyi esittelemään minulle Kontin tiloja sekä vastailemaan kysymyksiini. Samalla katsoimme myös paikan myymälästä, mihin tilan voisi rakentaa. Tilan rakentamiselle muotoutui useita haastavia ongelmakohtia: kattoon ei pystynyt ripustamaan mitään, seiniin ei saanut koskea, kalusteita ja tavaroita ei pystynyt muuttamaan, eli niiden piti kelvata sellaisenaan sisustukseen, Kontti ei voinut avustaa tilan rakenteellisessa puolessa. Useista ongelmista huolimatta lähdimme yhdessä Kontin kanssa jatkamaan projektia

Lähdin miettimään sisustusta etsimällä ideakuvia Internetistä (kuvat 21, 22 ja 23). Kuvien avulla pystyi kehittämään itselle mielikuvaa sisustuksesta ja saamaan ideoita sisustusta varten. Ideoita hain myös myymälässä olevista kalusteista sekä ajankohtaisista teemoista.

Kuva 21. Ideakuva1 (Tirlittan 2012).

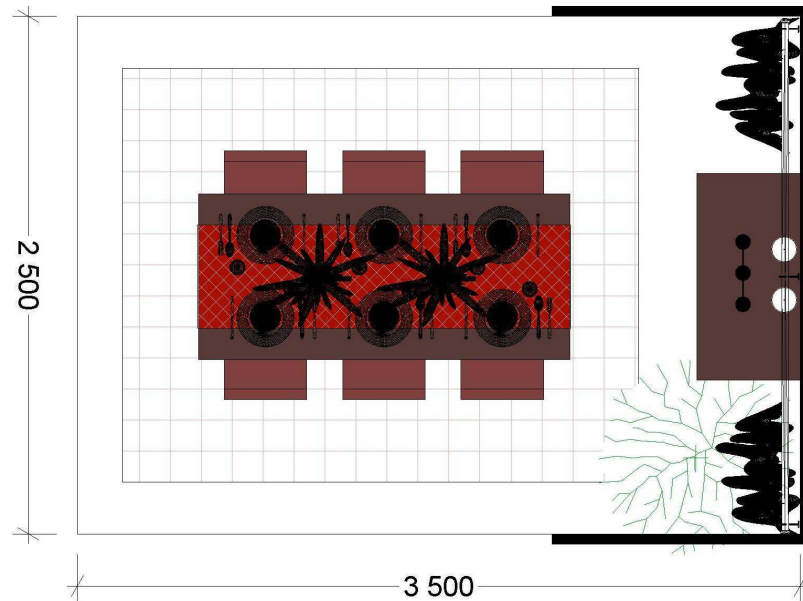

Kuva 22. Ideakuva 2 (Sisustus Fanny 2012).

Kuva 23. Ideakuva 3 (All you need is White 2012).

Luonnostelu tapahtui ArchiCAD – ohjelmalla, jonka avulla pystyi hahmottelemaan millainen sisustus tilaan kävisi ja mahtuisi (kuvat 24 ja 25). Kirpputoreilla tavaroiden vaihtuvuus on vilkasta. Tästä syystä luonnostelu oli enemmän teeman ja tunnelman luomista, kuin konkreettisten asioiden tuomista pohjakuvaan. Koska olimme jo lähellä joulua, teema syntyi sen pohjalta sisustukseen: jouluihin kattaus. Kontissa on myynnissä paljon astioita ja tekstiilejä, joten ajattelin että sieltä löytäisin materiaalia sisustusta varten.

Kuva 24. Luonnos pohjakuvasta (tekijän 2012).

Kuva 25. 3D – luonnoskuva sisustuksesta (tekijän 2012).

Tilan rakenteelliseen puoleen sain apua kotoa. Isäni avustuksella saimme rakennettua kevyen rakennelman, joka kuvasi huoneen muotoa (kuvat 26 ja 27). Rakennelman avulla tilan sai myös selvemmin rajattua muusta myymälätilasta. Tarvittavat pintamateriaalikäsittelyt tapahtuivat myös omin käsin ja omista materiaaleista. Kun saimme rakennelman pystytettyä ahtaaseen tilaan, mikä sille oli varattu, sain vihdoinkin paneutua itse sisustamiseen.

Kuva 26. Rungon rakentaminen
(Kuva: Hanna Hassinen).

Kuva 27. Valmis huoneen runko
(Kuva: Hanna Hassinen).

Olin jo aiemmin käynyt katsomassa ja varailemassa tarvittavia materiaaleja ja kalusteita, mitä sisustuksessa haluaisin käyttää. Tilaan alkoi pian muodostua luonnonläheinen ja perinteistä joulutunnelmaa henkivä sisustus.

Astiat olivat pääosin beigen sävyisiä, tekstiileissä pellavaa ja joulunpunaista, kalusteet olivat maalattu marjapuuron sävyisiksi, mutta kävivät lopulta yllättävän hyvin sisustukseen. Huomasimme kuitenkin, kun aloimme kasata kalusteita, että pöytäryhmän pöytälevyä ei ollut maalattu, vaan jätetty alkuperäisen männyn sävyiseksi. Löysin kuitenkin juuri teemaan sopivan, ison pellavaliinan, joka peitti koko pöydänkannen. Liinan kuviointi edusti vahvasti vanhaa karjalaisuutta, joka oli koko tilan ehdoton huomiopiste.

Kuva 28. Sisustuksen rakentaminen (Kuva: Hanna Hassinen).

Sisustuksessa oli toisena kalusteena vanha lipasto, jonka päälle kokosin erilaisia, jouluisia koriste-esineitä. Tilaan sain myös tekojouluukuusen, joka viimeisteli tilan tunnelman juuri oikeaan suuntaan. Pienet somiste-esineet ja tekstiilit antoivat viimeisen silauksen sisustukselle (kuva 28). Kun sisustus alkoi olla valmis, mietimme yhdessä henkilökunnan kanssa, että tila olisi hyvä rajata niin, ettei sinne pääsisi kävelemään.

Mietin, että millainen rakennelma kävisi tilan teemaan. Lopulta revin punaisesta kankaanpalasta kolme pitkää suikaletta, jotka punoin letiksi. Letin kiinnitin tilan nurkkiin naulattuihin, luonnosta keräämiini oksiin.

Itse sisustamiseen meni vain muutama päivä, mutta projektin aloittamisesta sen lopettamiseen ehti mennä kuukauden verran. Hankalaksi asioiden selvittämisen ja myymälässä vierailemisen teki se, että myymälä sijaitsee Joensuussa ja itse asun pääkaupunkiseudulla. Tästä kuitenkin selvittiin ja lopputulos oli onnistunut (kuvat 29 ja 30).

Kuva 29. Valmis sisustus (Kuva: Hanna Hassinen).

Kuva 30. Yksityiskohtia -valmis sisustus
(Kuva: Hanna Hassinen).

Valmis sisustus sai paljon huomiota asiakkailta, mutta myös henkilökunnalta. Moni asiakkaista ei ollut uskoa, että sisustus oli koottu pelkästään kierrätetystä tavarasta ja ilman ”tuunauksia”. Sisustuksesta tuli tunnelmallinen, perinteinen ja kuvasti juuri sitä teemaa, minkä olin sille alussa halunnutkin.

Tila jäi Konttiin joulukuun alkuun asti, jonka jälkeen kävin purkamassa sen isäni ja veljeni kanssa. Sisustuksessa käytetyt tavarat ja kalusteet menivät vasta purkamisen jälkeen takaisin myyntiin.

5.2 Afrikkalainen kahvio

Toisen sisustuksen tilan sekä materiaalien järjestäminen oli yllättävän vaikeaa. Ehdin kysymään muutamasta paikasta mahdollista tilaa sisustukselle, ennen kuin sain tiedon, että voin toteuttaa sisustuksen Pohjois-Karjalan ammattiopiston tiloihin, Joensuuhun.

Ammattiopiston tilat olivat tulleet jo tutuiksi vuosia sitten, kun opiskelin kyseisessä oppilaitoksessa sisustusartesaaniksi. Yhteyshenkilöni opinnäytetyön merkeissä olikin vanha opettajani Sirkka Eronen.

Mahdollinen yhteistyökumppanin etsiminen, Joensuussa toimivien kirpputorien joukosta, jatkui edelleen tilan löytymisen jälkeen. Olin ollut jo aikaisemmin yhteydessä Joensuussa toimivaan Uusiutoriin, koska tiesin heillä olevan laaja kaluste- ja materiaalivalikoima. Helmikuun puolella välissä kävin keskustelemassa Uusiotorin projektivastaavan, Kaija Nuutisen, kanssa mahdollisesta yhteistyöstä. Hän oli jo aiemmin alkuvuodesta ystävällisesti kieltäytynyt projektista. Kieltäytymisen syy oli johtunut siitä, että siinä vaiheessa olin kysynyt kalusteiden ja materiaalien käytön lisäksi myös mahdollisesta toteuttamiseen tarvittavasta tilasta heidän myymälässään. Tilanpuutteen vuoksi, Uusiotori ei tuolloin vielä lähtenyt mukaan projektiin. Kun tilan löydyttyä laitoin viestiä uudelleen, oli hän kiinnostunut yhteistyöstä. Ongelmaksi nousi kuitenkin se, että materiaalit joita voisin ainoastaan käyttää, olisivat kalusteita, jotka ovat menossa roskiin tai muuten myyntiin kelvottomia. Toinen ongelmakohta oli, että varastossa olevat tuotteet vaihtuivat nopeasti, eikä heillä ollut mahdollisuuksia säilyttää minun varaamiani tuotteita muutamaa päivää pidempään. Koska itse asun Vantaalla, en pääse joka hetkeen katsomaan ja tarkastamaan, millaisia kalusteita heillä varastoissa milloinkin liikkuu. Sovimme kuitenkin siinä, että kun tiedän tarkasti millaisia kalusteita olisin tarvitsemassa, soitan suoraan varastohenkilökunnalle ja sitä kautta saan tiedon onko heillä tarvitsemiani tuotteita.

Tämän jälkeen lähdin etsimään vielä toista yhteistyökumppania, joka pystyisi lähtemään mukaan projektiin sekä toisi samalla enemmän varmuutta kalusteiden ja muiden materiaalien saamiseksi. Helmikuun loppupuolella olin yhteydessä Joensuun lähetystori Fidaan. Puhelinsoiton aikana Fidan myymälänjohtaja ilmaisi kiinnostuksensa projektia kohtaan ja sovimme tapaamisesta. Tapaamisen aikana kerroin tarkemmin mistä projektissa on kyse ja mitä tavaroita olisin tarvitsemassa sisustusta varten. Fidan myymälänjohtaja oli kiinnostunut asiasta ja he lähtivät mielellään mukaan projektiin.

Kun tila ja tarvitsemani yhteistyökumppanit oli löydetty, aloitin todenteolla suunnittelemaan sopivaa sisustusta tilaan. Ihan projektin alussa olin suunnitellut tekeväni makuuhuoneen, jonka yhteydessä olisi ollut wc-tilat. Koska ajatustoiminta käsittelee päivän aikana mietittyjä asioita parhaiten yöaikaan, niin minäkin sain idean lopulliseen sisustukseen nukkumassa ollessani. Sain ajatuksen, että miksi tila ei voisi kuvastaa jotain julkista tilaa yksityisen tilan sijasta. Tämän jälkeen aloin työstämään ideaa ja lopul-

ta siitä muotoutui suunnitelma tehdä afrikkalainen kahvilasisustus. Tukeakseni suunnitelmaa, etsin Internetistä ideakuvia (kuvat 31 ja 32), joiden pohjalta sain hyviä ideoita omaan suunnitelmaani.

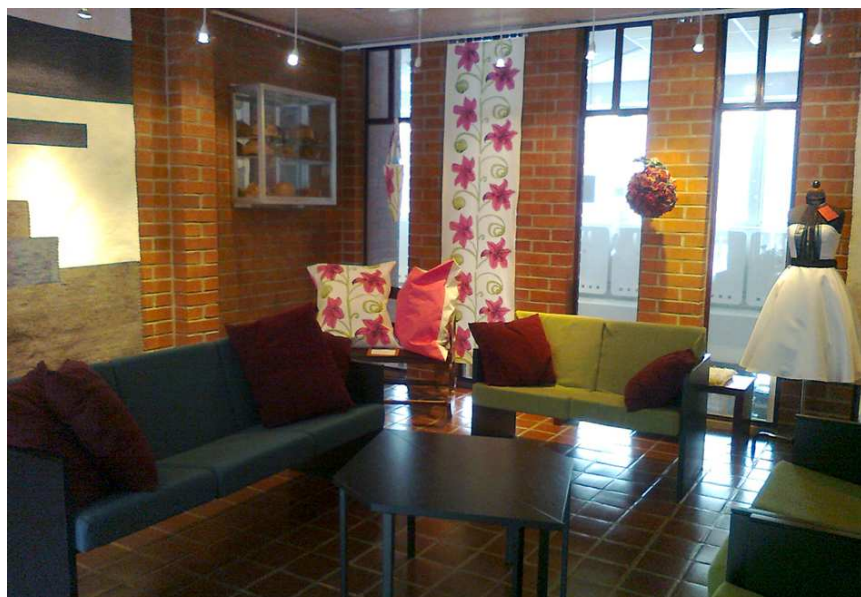

Kuva 31. Ideakuva 1 (Minimalisti 2012).

Kuva 32. Ideakuva 2 (Interior Design Story 2012).

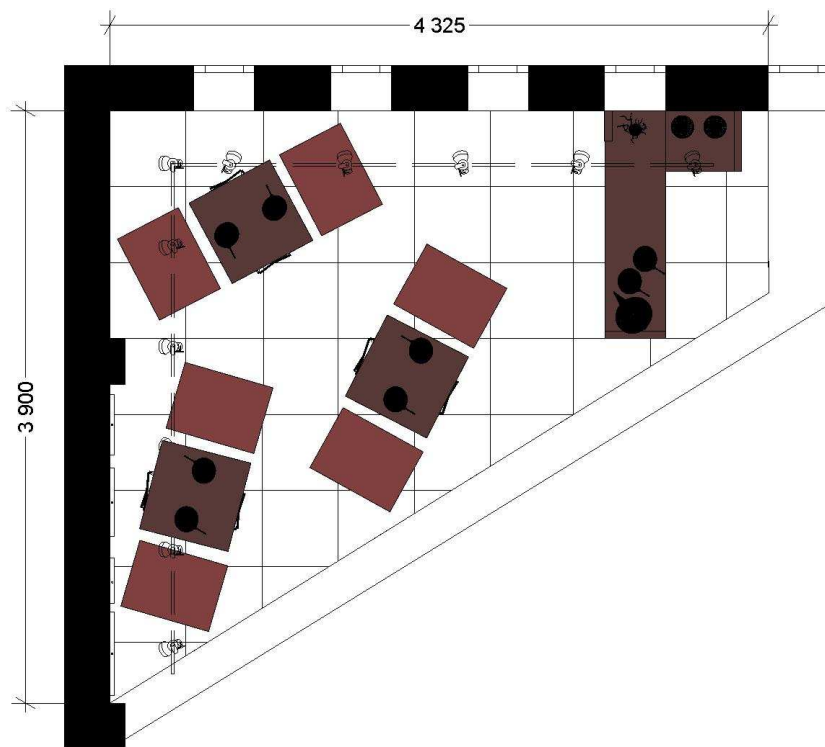
Kun idea sisustuksen teemasta alkoi olla valmis, kysyin tilan pohjakuvaa, jolloin saisin tarkat mitat siitä minkä kokoisen tilan sisustus pystyisi saamaan. Pohjakuvan sain PKKY:n hallinnosta. Kävin myös ottamassa vielä korkeusmittoja paikanpäällä, jolloin sain myös paremman kuvan itse tilasta (kuva 33).

Kuva 33. Tila ennen sisustusta (Kuva: Hanna Hassinen).

Omien mittausten sekä saadun pohjakuvan avulla pystyin suunnittelemaan sisustusta ArchiCAD – ohjelman avulla. Ohjelmassa pystyin katsomaan minkä kokoisia kalusteita pystyisin tilaan tuomaan ja miten paljon esim. lattiamateriaalia pitäisi saada. Ohjelman avulla pystyin luonnostelevaan ideoitteni pohjalta oman, kalustetun pohjakuvan tilasta sekä ottamaan 3D-kuvia (kuvat 34 ja 35).

Kuva 34. Luonnos pohjakuvasta (tekijän 2012).

Kuva 35. 3D -luonnoskuva tilasta (tekijän 2012).

Suunnittelun alkuvaiheessa päätin, että lattian kokoon erivärisistä tekstiilimattopaloista. Lähdin kysymään muutamalta helsinkiläiseltä sekä joensuulaiselta yritykseltä mahdollisia tekstiilimattopaloja, jotka olisivat joutavia projektia varten. Lopulta löysin Tekstiililattiat Kalevi Sääski Oy -nimisen yrityksen, joka pystyi antamaan heille ylimääräiseksi jääneitä mattopaloja. Yritys sijaitsee Helsingissä. Heiltä saamani palat olivat 50x50 cm:n kokoisia tekstiilimattolaattoja ja niitä sain kolmena eri sävynä: keltainen, puna-oranssi sekä harmaanruskea. Sävyt olivat juuri niitä mitä olin etsinytkin. En kuitenkaan halunnut käyttää paloja 50x50 cm:n kokoisina vaan, veljeni avustuksella, halkaisimme palat mattoveitsen kanssa puoliksi. Näin saimme mielenkiintoisemman ja hauskemman lattiakokonaisuuden (kuvat 36 ja 37).

Kuva 36. Mattojen leikkaaminen
(Kuva: Hanna Hassinen).

Kuva 37. Leikattujen mattopalojen asetteleminen
(Kuva: Joonas Hassinen).

Kuva 38. Tyynyjen täyttäminen
(Kuva: Joonas Hassinen).

Suunnitelmaa tehdessäni pyörittelin ideoita, mistä saisin tarpeeksi kahvilaan sopivia kalusteita. Lopulta päädyin tekemään itse lattiatyynyjä, jotka korvaisivat normaalit tuoliratkaisut. Tyynyihin etsin sopivia kankaita Joensuun kirpputoreilta. Olin päättänyt, että haluaisin tyynyihin yksivärisiä kankaita, koska lattia toisi jo väriä tilaan. Kirpputorikierrosta tehdessäni huomasin kuitenkin, että yksivärisiä kankaita ei ollut paljoa saatavilla. Lopulta päädyin hankkimaan ruskeaa, kuviollista kangasta sekä muutaman palan yksiväristä, toffeen sävyistä, villakangasta. Aiemmin ostamani punotut pöytätabletit sekä Irakista ostettu villalaukku toivat tyynyihin viimeistellyn kädenjäljen. Tabletit ja laukun löysin kirpputoreilta. Tyynyjen muodoksi syntyi kapea ellipsi, joka lopulta sopi tilaan erinomaisesti. Kun päälliset saatiin valmiiksi, äitini avustuksella, alkoi niiden täyttäminen. Olin päättänyt aikaisemmin kokeilla täytteeksi sanomalehteä, joka tukisi opinnäytetyöni kestävän kehityksen teemaa. Sanomalehti osoittautui mainioksi täyteaineeksi, koska se pysyi hyvin muodossaan ja teki tyynyistä kevyitä ja helposti siirrettäviä (kuva 38). Yhteen tyynyyn meni n. 6 sanomalehteä.

Pöytiä suunnitellessani ajattelin, että tilassa olisi yhteensä kolme pientä pöytää (60x60 cm), joista jokaisen ympärille tulisi kaksi tyynyä. Pöydänkannet tehtiin tavallisesta raakalaudasta, joita sain kotoa. Pöytien jaloiksi kokosin Fidalta saamiani kirjoja. Pöytien ja tyynyjen lisäksi tilaan rakennettiin myös baaritiski. Tiski valmistettiin raakalaudoista sekä lankusta. Pöydät ja tiski petsattiin tummaksi käyttäen tumma pähkinä – petsiseosta, johon lisäsin hieman mustaa (kuvat 39 ja 40). Petsin avulla pöydistä ja tiskistä saatiin tunnelmaan sopivat ja arvokkaamman näköiset.

Kuva 39. Petsaaminen (Kuva: Tarja Hassinen).

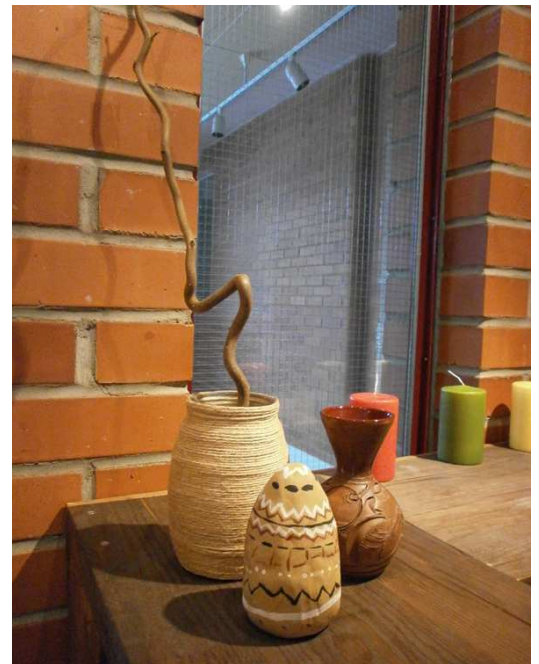
Kuva 40. Valmis pöytä (Kuva: Hanna Hassinen).

Astioita sisustukseen löysin sekä Joensuun että Helsingin kirpputoreilta. Löytämäni astiat sopivatkin teemaan todella hyvin. Pidín astioiden erikoisuudesta ja mielestäni savesta tehdyt astiat olivat juuri sisustukseen sopivat. Halusin tuoda väriä sisustukseen vielä somisteiden kautta, joten hankin oransseja, pitkiä kynttilöitä pöytiin ja tiskille sisustuksen värejä toistavia paksuja, isoja kynttilöitä. Pöytien päällä olevat pienet liinat tuovat myös tunnelmaan sopivia värisävyjä. Isäni sahaamat puuesineet toivat oman ilmeensä sisustukseen (kuva 41). Viimeistelynä laitoin ruokosokeria pöytien päällä oleviin saviastioihin ja peikonoksan baaritiskille (kuva 42). Koska tilaan kuului seinällä oleva lasista ja kromista valmistettu hylly, peitin sen tavallisella lakanakankaalla, jonka laitoin roikkumaan löysästi tilassa oleviin verhokiskoihin. Viimeiseksi valmistin kahvilalle kyltin, johon olin suunnitellut graafiset ominaisuudet jo aikaisemmin. Kyltin valmistin raakalaudasta, johon poltin kahvilan nimen kolvilla (kuva 43).

Kuva 41. Puuesineiden ripustamista verhokiskoihin (Kuva: Joonas Hassinen).

Kuva 42. Yksityiskohtia (Kuva: Hanna Hassinen).

Kuva 43. Kyltti (Kuva: Hanna Hassinen).

Kun tila alkoi olla valmis, suunnittelin siihen liittyvän esitteen (liite 3). Esitteet kävin viemässä Joensuun ammattiopisto Otsolan tiloihin, Joensuun pääkirjastolle sekä Joensuun Fida-lähetystorille. Esite jaettiin myös Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun opiskelijoille sähköpostitse. Itse tilaan suunnittelin tarkemman selosteen siitä, mikä funktio tilalla on, kuka sen on suunnitellut ja miksi, mitä kaikkea tilaan on tehty ja mistä tavarat on saatu tai hankittu (liite 4). Selosteen alle jätin vieraskirjan, mihin kävijät saivat kirjoittaa omia kommenttejaan sisustuksesta.

Tilan valmistuttua se sai huomiota koulun henkilökunnalta sekä opiskelijoilta. Sisustuksesta oli myös pieni ilmoituspalsta Karjalaisessa. Ilokseni vieraskirjaankin oli tullut hyviä kommentteja ja mielipiteitä sisustuksesta. Tässä kirjaan ilmestyneitä kommentteja:

”Ihanan eksoottinen ja ovela. Erityisen huomion saavat kirja pöytäjalat. Ihan mahtava idea. Tila on yllätyksellinen ja hauska, eikä katseltava ja ihmeteltävä heti loppu. Voisin käydä tällaisessa kahvilassa.”

”Loistavaa ideointia, ei tarvitse ottaa kuin rajaton luovuus ja viitseliäisyys. Ideasi ovat tulevaisuushakuisia, käyttökelpoisia ja kaiken kukkuraksi käytännöllisiä ja kauniita. Bonuksena vielä uusiokäyttö, kestävä kehitys ja kaiken turhan tavarankin tekemiseen tähtäävän lopettaminen.”

”Materiaalien käyttö oivallettu hienosti. Rauhallinen värimaailma, jota on piristetty pienillä yksityiskohdilla. Pienellä budjetilla ja loistavilla ideoilla sekä omilla kädentaidoilla saa näköjään hyviä, toimivia ratkaisuja aikaan.”

”Puunkäyttö luo kodikasta tunnelmaa ja mahtavan tuoksun. Värimaailma on kohdallaan ja tekee tilasta kutsuvan. Kierrätysmateriaalien käyttö toteutettu tyylikkäästi ja huomaamattomasti, tilasta ei voi suoralta kädeltä sanoa kaiken olevan käytettyä.”

”Tyylikäs, luova kokonaisuus. Pidän erityisesti luovista, erikoisista ratkaisuista. Kirjat pöydän jalkoina ja puukoristeet seinällä sekä tabletit istuintyynyissä. Miellyttävä, rauhallinen ilmapiiri, mutta samalla innostava. Afrikassa käyneenä voi todeta, että henki on tavoitettu.”

”Katsellessa sisustusta matkaa mielessä Afrikkaan. Erityisesti pidän pöytien ja istuinten toteutuksesta, todella sympaattiset. Kivasti on otettu tila haltuun sisustamalla myös seinille. Todella kekseliäästi on näinkin pienellä budjetilla saatu upea kokonaisuus aikaan”

Mielestäni onnistuin luomaan sisustuksella juuri sitä tunnelmaa, mitä olin alun perin suunnitellutkin (kuvat 44, 45 ja 46). Erityinen ylpeydenaihe on se, että suurin osa sisustuksessa olevista tavaroista on tehty itse ja tällä tavoin uniikkeja. Koska sisustus oli enemmänkin somistamista ja mahdollisuuksien näyttämistä ihmisille, ei sisustuksen suunnittelussa ole otettu huomioon julkiseen tilaan kuuluvia säännöksiä, esimerkiksi paloturvallisuutta tai esteettömyyttä.

Itse sisustuksen rakentamiseen kului muutama päivä, mutta suunnittelu alkoi jo aikaisemmin. Tähän voisi sanoa: Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty. Tämä sananlasku toimi ainakin minun kohdallani.

Kuva 44. Valmis sisustus (Kuva: Hanna Hassinen).

Kuva 45. Yksityiskohtia -valmis sisustus
(Kuva: Hanna Hassinen).

Kuva 46. Yksityiskohtia -valmis sisustus
(Kuva: Hanna Hassinen).

6 Yhteenveto

Opinnäytetyölläni halusin tuoda esiin tuloksia siitä, miten ihmiset hyödyntävät kirpputoreja sekä auttavatko he näin omalla toiminnallaan kestävästä kehityksestä. Kyselyiden avulla pystyin tarkastelemaan asiaa kahdella paikkakunnalla sekä kahdessa eri luokassa: kuluttajat ja sisustussuunnittelijat. Uskon, että tulokset toivat esiin yllättäviäkin vastauksia. Sisustussuunnittelijankin näkökulmasta katsottuna on mielenkiintoista huomata, kuinka moni kuluttajista nykypäivänä vierailee kirpputoreilla ja ovatko he valmiita käyttämään omissa sisustuksissaan kierrätettyä tavaraa. Suunnittelijoille teettämän kyselyn pohjalta pystyi näkemään asian suunnittelijan näkökulmasta. Tämänkin kyselyn tulokset kiinnostavat kuluttajia mutta myös toisia suunnittelijoita. Jos olisin itse yrittäjä-

nä sisustussuunnittelun maailmassa, minua kiinnostaisi saada tietää hyödyntävätkö muut suunnittelijat kirpputoreja ja kierrätystavaraa suunnitelmissaan.

Rakentamieni sisustuksien avulla toin asian esille konkreettisesti. Sisustuksilla oli helppoa näyttää ihmisille, miten kierrätystavaraa pystyy hyödyntämään omassakin sisustuksessa. Tilojen avulla loin myös vaikutelman siitä, että kierrätystavaroistakin saa kauniin ja laadukkaan näköisen sisustuksen. Alussa kertamani kappale Parasta jälkeen – projektista toimi hyvänä tukena rakentamilleni sisustuksille.

7 Pohdinta

Ekologinen sisustaminen on nykypäivän trendikkäimpiä asioita. Kirpputoreilla käyminen ei ole enää pelkästään köyhien tapa vaan siellä käyminen viestittää muille, että suosii kestäväää kehitystä ja kierrättämistä. Kirpputoreilla vierailee nykyisin ihmisiä kaikista sosiaalisista luokista. Voisiko tästä johtua, että hinnat kirpputoreilla ovat nousseet parin viime vuoden aikana rajusti? Jospa kirpputorien pitäjät ovat huomanneet, että tavaran saa myydyksi myös kalliimmalla hinnalla. Olen itsekin huomannut, että joillakin kirpputoreilla hinnat alkavat olla samaa luokkaa kuin normaalissa kaupassa. Tästä asiasta kuulin moneen otteeseen myös pitäessäni kyselyjä kirpputoripalveluiden hyödyntämisestä. Monien vastaajien käynti kirpputoreilla oli vähentynyt hintojen nousun takia. Hinnoista huolimatta suurin osa vastaajista vastasi vierailevansa kirpputoreilla säännöllisesti.

Kyselyiden pitäminen oli itselle uusi kokemus. Varsinkin pääkaupunkiseudulla kyselyn pitäminen oli jännittävää, koska ympäristö ja ihmiset eivät olleet tuttuja. Kyselyn ajankohdaksi sattui hiihtolomakausi, joten vastaajia löytyi helposti. Joensuussa pitämäni kysely sattui viikolle 9, eli juuri ennen hiihtolomaviikkoa. Tästä huolimatta myös Joensuussa sain monia vastaajia. Molemmissa kohteissa pidin kyselyn klo 14–18 välisenä aikana. Kyselyiden tulokset olivat mielenkiintoisia ja välistä yllättäviäkin. Yllättävintä oli se, että suurin osa vastaajista oli miehiä, jotka hyödyntävät kirpputoripalveluita. Tuloksista kävi myös ilmi, että suurin osa vastaajista vierailee kirpputoreilla. Tästä voisi

päätellä, ettei kirpputorien trendikkyys ole ainakaan vielä vähentymässä. Myös suunnittelijoille pitämäni kyselyn tulokset olivat iloinen asia kirpputoreja ajatellen. Suunnittelijoista suurin osa pyrki hyödyntämään kirpputoreja sekä muuta kierrätystavaraa suunnitelmissaan.

Oli jännittävää päästä itse kokeilemaan asiaa käytännössä. Mielessä kävi moneen kertaan ajatus, saisinko sisustukset onnistumaan ja tuomaan niiden kautta kestävän kehityksen viestiä ihmisille. Mielestäni ensimmäinen tila, jonka toteutin Joensuun SPR-Kontti tavarataloon, ei sallinut tarpeeksi vapauksia näyttämään kaikkia luovuusvarastoja, joita minulla olisi ollut antaa. Tästä huolimatta olin itse tyytyväinen lopputulokseen, ja monista asiakkaiden sekä henkilökunnan kommentteista totesin heidän olevan samaa mieltä. Kun aloin miettimään toista tilaa päätin, että tähän haluaisin panostaa kaiken luovuuden minkä pystyisin antamaan. Onneksi tavoitteeni toteutui mitä hienoimmalla tavalla. Afrikkalaisen kahvilan suunnittelu oli itselleni luovuuden riemuvoitto ja antoi työlleni sen ansaitseman päätöksen. Tilasta tuli odotuksieni mukaisesti värikäs, se oli täynnä pieniä yllätyksiä ja kierrättämisen ajatus tiivistyi kaikissa elementeissä, joita tilaan suunnittelin. Mielestäni sisustus oli hieno lopetus opinnäytetyöni käytännölliselle osuudelle.

Ympäristöä ajatellen olisi kannattavampaa hyödyntää olemassa olevia varastoja myös sisustuksen kannalta katsottuna. Opinnäytetyössäni onnistuin näyttämään sen, että osa ihmisistä on jo huomannut asian ja näin oman toimintansa kautta pienentänyt hiilijalanjälkeään ja säästänyt luontoa. Toivon, että ihmiset jotka vierailivat sisustetuissa tiloissa, saivat ideoita ja rohkeutta lähteä toteuttamaan omaa kierrätysprojektiaan.

Lähteet

- All you need is White. 2010. Joulukattaus ideoita.
<http://allyouneediswhite.blogspot.com/2010/12/joulukattausideoita.html>.
 29.10.2011
- Heikkilä, J. 1993. Tilastotieteen ABC. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy. 17.3.2012
- Hidasta elämää, 2011. 10 faktaa suomalaisten kierrätystottumuksista.
<http://hidastaelamaa.fi/2012/04/10-faktaa-suomalaisten-kierratystottumuk-sista/>. 10.4.2012
- History Blog, 2009. History of Flea Markets.
<http://blog.aurorahistoryboutique.com/history-of-flea-markets/>. 30.3.2012
- Interior Design Story – blogi. 2009. “African” style livingroom.
<http://www.interiordesignstory.com/2009/10/african-style-living-room.html>. 4.2.2012
- Nummelin, J. 2007. Kirpputorien historiaa.
<http://jurinummelin.blogspot.com/2007/03/kirpputorien-historiaa.html>.
 30.3.2012.
- Minimalisti- The Interior design blog. 2012. Ethno elements in the interior design.
<http://www.minimalisti.com/architecture/interior-design/01/ethno-elements-from-africa-and-the-middle-east-in-the-interior.html>. 4.2.2012
- Nuorisotiedotuskeskus Kompassi, 2010. Ekologisuus.
http://www.kompassi.info/page.asp?_item_id=520. 30.3.2012
- Paris Perfect, 2012. Paris flea markets hints & tips.
<http://www.parisperfect.com/paris-flea-markets.php>. 30.3.2012
- Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy, 2010. Parasta jälkeen – projekti
<http://www.kierratyskeskus.fi/parastajalkeen>. 26.11.2011
- Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy, 2010. Historia.
<http://www.kierratyskeskus.fi/yritys/historia>. 26.11.2011
- Sisustus Fanny. 2009. Jouluinen kattaus.
<http://www.sisustusfanny.fi/blogi/page/3/>. 29.10.2011
- Suomen Ympäristökeskus, Ympäristöministeriö. 2011. Ympäristömerkit.
<http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=12129&lan=FI>. 21.4.2012
- Tirlittan. 2010. Tapaninpäivä.
http://lilla-tirlittan.blogspot.com/2010_12_01_archive.html. 29.10.2011

Kyselytutkimus

HYÖDYNNÄTTEKÖ KIRPPUTORIEN PALVELUJA SISUSTUKSEN NÄKÖ-
KULMASTA KATSOTTUNA?

1. Sukupuoli

☐

Mies

☐

Nainen

2. Ikä

☐

15- 25

☐

26-35

☐

36-50

☐

51-70

3.

Oletteko

☐

opiskelija

☐

työtön

☐

työssäkäyvä

☐

eläkeläinen

☐

varusmies

4. Hyödynnättekö kirpputorien palveluja? Jos ette, miksi?

☐

Kyllä

☐

Ei (jatka suoraan kysymykseen 7.)

5. Jos hyödynnätte, kuinka kauan olette asioineet kirpputoreilla?

☐

Vasta aloitteleva

☐

1-5 vuotta

☐

6-10 vuotta

☐

Pidempään asioinut

6. Kuinka usein käytätte kirpputorien palveluja?

☐

Päivittäin

☐

Viikoittain

☐Pari kertaa
kuukaudessa☐Pari kertaa vuo-
dessa

7. Mitä mieltä olette kirpputorien hintatasosta?

☐

Edullinen

☐

Sopiva

☐

Kallis

8. Millaisia kirpputorit mielestänne ovat?

☐

Siistejä ja puhtaita

☐Sotkuisia
ja likaisia☐

En osaa sanoa

9. Jos käytte kirpputoreilla, mitä yleensä ostatte sieltä?

☐Vaatteita/kenkiä/
asusteita☐Astioita/liina-
vaatteita☐

Kalusteita

☐

Jotain muuta, mitä?

10. Minkä kuntoisia tuotteita kirpputoreilla mielestänne myydään?

☐Hyväkuntoisia
ja puhtaita☐

Rikkinäisiä

☐Huonokuntoisia
ja likaisia

11. Kannatatteko kestävä kehityksen käyttöä sisustuksessa?

☐

Kyllä, yleisesti ottaen

☐

Kyllä, omassakin sisustuksessa

☐

Ei, miksi?

12. Voisitko ostaa sisustukseen liittyviä tuotteita kirpputoreilta?

☐

Kyllä

☐

Ei, miksi?

---

13. Oletteko harrastaneet/ harrastatteko "tuunausta" (tarkoittaa esim. vanhan kalusteen uudelleen maalaamista, verhoilemista tms.)?

☐

Kyllä

☐

Ei, mutta asia kiinnostaisi

☐

Ei

14. Pitäisikö ihmisten mielestänne suosia enemmän käytettyä tavaraa sisustuksessa vai ostaa aina kaikki uutena? Miksi?

☐

Käytettyä tavaraa

☐

Kaikki uutena

Perustele vastauksesi:

Kyselytutkimus

HYÖDYNÄTTEKÖ SUUNNITELMISSANNE KIRPPUTORIEN PALVELUJA?

1. Sukupuoli

☐

Mies

☐

Nainen

2. Ikä

☐

18- 25

☐

26-35

☐

36-50

☐

51-70

3. Hyödynnättekö suunnitelmisianne kirpputorien palveluja? Jos ette, miksi?

☐

Kyllä

☐

Ei (jatka suoraan kysymykseen 6.)

4. Jos hyödynnätte, kuinka kauan olette asioineet kirpputoreilla?

☐

Vasta aloitteleva

☐

1-5 vuotta

☐

6-10 vuotta

☐

Pidempään asioinut

5. Kuinka usein käytätte kirpputorien palveluja?

☐

Päivittäin

☐

Viikoittain

☐Pari kertaa
kuukaudessa☐Pari kertaa vuo-
dessa

6. Mitä mieltä olette kirpputorien hintatasosta?

☐

Edullinen

☐

Sopiva

☐

Kallis

7. Millaisia kirpputorit mielestänne ovat?

☐

Siistejä ja puhtaita

☐Sotkuisia
ja likaisia☐

En osaa sanoa

8. Minkä kuntoisia tuotteita kirpputoreilla mielestänne myydään?

☐Hyväkuntoisia
ja puhtaita☐

Rikkinäisiä

☐Huonokuntoisia
ja likaisia

9. Jos hyödynnätte kirpputoreja, mitä yleensä löydätte sieltä suunnitelmiinne?

☐

Kalusteita

☐Astioita/liina-
vaatteita☐

Koriste-esineitä

☐

Jotain muuta, mitä?

10. Kannatatteko kestäväen kehityksen käyttöä sisustuksessa?

☐

Kyllä, yleisesti ottaen

☐

Kyllä, omistakin suunnitelmissa

☐

Ei, miksi?

11. Harrastatteko ”tuunausta” suunnitelmisianne (tarkoittaa esim. vanhan kalusteen uudelleen maalaamista, verhoilemista tms.)?

☐ Kyllä ☐ Ei, miksi?

---

12. Pitäisikö ihmisten mielestänne suosia enemmän käytettyä tavaraa sisustuksessa vai ostaa aina kaikki uutena? Miksi?

☐ Käytettyä tavaraa ☐ Kaikki uutena

Perustele vastauksesi:

WILDOFFEE

KUTSUU SINUT KIERRÄTYKSEN IHMEELLISEEN MAAILMAAN!

Opinnäytetyönä toteutettu tila, Joensuun ammattiopisto Otsolassa, on hyödyntänyt sisustuksen osalta pääasiassa kierrätystavaraa. Sisustuksen teeman innoittajana on toiminut kiinnostus afrikkalaistyyliin sisustamiseen.

Sisustus näyttää, omalla luovalla tavallaan, mitä kierrätystavarasta voidaan aikaiseksi sisustuksen näkökulmasta katsottuna.

MUKANA PROJEKTISSA OVAT OLLEET MM.:

- Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu
- Joensuun ammattiopisto, Otsola
- Fida-lähetystori, Joensuu
- Tekstiililattiat Kalevi Sääski Oy, Helsinki

TERVETULOA! TAFSIRI!   Tervetuloa! Tafsiri!   Tervetuloa! Tafsiri!

OS.

TULLIPORTINKATU 3, I-TALO, YLÄKERTA
80130 JOENSUU

NÄHTÄVISSÄ KOULUAJOIN 14.3-4.4.2012!

HUOM! TILA EI OLE KÄYTETTÄVISSÄ, AINOASTAAN KATSELTAVISSA!

Afrikkalainen kahvila – seloste

WILDCOFFEE

Pohjois Karjalan ammattikorkeakoulussa opiskeleva sisustus opiskelija Hanna Hassinen rakensi, osana opinnäytetyötään, kierrätystä edistävän sisustuksen Joensuun ammattiopisto Otsolaan. Sisustuksen teemana toimii afrikkalainen sisustus.

Suurin osa tilassa näkyvistä elementeistä on kerätty kirpputoreilta tai tehty itse. Lattiapinnan kattava tekstiilimatto on saatu ilmaiseksi Helsingissä toimivalta Tekstiililattiat Kalevi Sääski Oy:ltä. Tekstiilimattoa oli jäänyt yli isommasta projektista.

Lattiatyynyjen päälliset ommeltiin yhdistäen verhokankaita, pöytätabletteja sekä Irakista tuotua, kudottua villalaukku.

Kaikki löytyivät Joensuun kirpputoreilta. Tyynyjen sisus on sanomalehtipaperia. Puutavara löydettiin kotivarastosta.

Pöytien jalkoina toimivat kirjat saatiin Joensuun Fida lähetystorilta.

Astiat löytyivät sekä Joensuun kirpputoreilta että Helsingissä toimivasta Samaria Shopista. Osa astioista on lainattu Joensuun Fida lähetystorilta.

HINTAA SISUSTUKSELLE KERTYI:

Astiat: 13 €
 Tekstiilit: 16 €
 Somistus: 19 €
 Lattia: 0 €
 Puutavara: 0 €
 Pöydänjalat (kirjat) : 0 €

TILASSA OLEVAT SISUSTUSELEMENTIT KERÄTTIIN/SAATIIN SEURAAVISTA PAIKOISTA:

Joensuun Fida lähetystori
 Joensuun Uusiotori
 Joensuun SPR Kontti
 Joensuun Valintakirppis
 Samaria Shop, Helsinki
 Tekstiililattiat Kalevi Sääski Oy, Helsinki
 Joensuun kukkatalo

MUKANA MYÖS:

Pohjois Karjalan ammattikorkeakoulu
 Joensuun ammattiopisto, Otsola